

Motion till riksdagen 2020/21:2329

av **Boriana Åberg (M)**

Den enskildes ansvar i händelse av olyckor och kris

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om betydelsen av frivilligorganisationer för samhällets krishantering och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Den enskilde har ett eget ansvar för att förebygga olyckor och förhindra att de utvecklas till allvarigare kriser. Gjorda uppföljningar av olyckor och forskning har visat att hushållen måste ha basal krishanteringskunskap, vara uppmärksamma på vad som kan inträffa och kunna både hjälpa till med att förebygga kriser och olyckor samt hjälpa varandra när något händer. Trots detta diskuteras det väldigt lite hur människor ska kunna ta detta ansvar i svåra lägen. Idag saknar vi kunskap om hur allmänhetens beredskap ser ut för att klara sig i svåra lägen. Frågor om vad som är en godtagbar standard på allmänhetens kunskap och förmåga, och vem som har ansvaret för att säkerställa att den kunskapen faktiskt finns, förtjänar att analyseras grundligt. Likaså är det viktigt att veta vilka strukturer vi ska bygga på så att det viktiga hjälparbetet i utsatta lägen blir en samlad effektiv insats och inte en massa soloåkningar av enskilda med god vilja, och ibland kunskap, men där man inte fått lära sig att arbeta i team.

I Sverige bor det idag många människor som flytt till vårt land från oroshärdar ute i världen. De har inte sällan en god kunskap om hur man bistår varandra i svåra lägen. Men de har ofta låg kännedom om hur exempelvis räddningstjänsten är organiserad i vårt land. Svenska är dessutom inte deras modersmål, vilket betyder att de i stressade situationer kan få förstärkta språkproblem. Hur underlättar vi för dem att utnyttja sin faktiska kompetens att bistå andra i krislägen?

Parallellt med detta minskar antalet medlemmar i de flesta av de frivilligorganisationer där man får lära sig att agera praktiskt och i team i krislägen. I kombination med små möjligheter att klämma in praktisk krishanteringskunskap på skolschemat får vi

tveklöst en sämre krishanteringsförmåga bland allmänheten, om inget görs åt saken. Därför finns skäl att analysera vilka krav det moderna samhället ställer på varje enskild medborgares krishanteringsförmåga, och hur den förmågan ska säkerställas som en grund i samhällets förmåga. Dessutom analysera och först pröva om viktiga samhällsuppgifter på detta område kan anförtros ideella organisationer, som har ett intresse av att långsiktigt och med uthållighet arbeta med dessa. Att myndigheter, samtidigt som de får den hjälp de behöver, också slår vakt om organisationernas oberoende och de fördelar detta ger är också avgörande. En förstärkt kunskap om och ett effektivt utnyttjande av den ideella sektorn i krissituationer skulle stärka demokratin och öka sammanhållningen i landet.

Boriana Åberg (M)